

סמל פוליטי ראובן

2171095

בן מזל ומשה

נולד ב- י"ג במרחשון תשט"ו 22.10.1954

התגייס לצה"ל בנובמבר 1972

שרת בסיירת אגוז

נפל ב- כ"ד בתשרי תשל"ד 20.10.1973

בעת מילוי תפקידו.

ראובן פוליטקי

ראובן, בן מוזל ומושה, נולד ביום כ"ה בתשרי תשמ"ו (22.10.1954) בירושלים. הוא למד בבית-הספר היסודי "אליאנס" ובבית-הספר התיכון-מקצועי "אורט", במגמה של מכניקה עדינה. רבנו, כפי שכינהו בחיבה בנו משפחתו, גדל בשכונת סוכת שלום, במרכז ירושלים ובה עברו עליו שנות ילדות מלאות אושר. כבן זקונים למשפחת פוליטקי, שגם בדרך ביופני, בהן ובנועם הליכות, היה רבנו אהוב לא רק על שני אחיו ואחותו, אלא גם על ידידים רבים בשכונה ובבית-הספר. הוא נהג בצירוף נפלא של חוש הומור מצויין עם שנינות מבריקה, אשר משך אליו את תשומת לבם של אנשים, שנפגשו אתו. בבית-הספר השיג ציונים מעולים בכל המקצועות, ובגנים זכה בפרסי הצטיינות רבים. יחסו הרציני ללימודים ולבית-הספר בכלל לא מנע ממנו להיות פעיל ותוסס בכל מסיבה ובכל אירוע חברתי בבית-הספר. במיוחד במסיבות לכבוד חג הפורים ידע להפתיע תמיד בתחפושות מקוריות, מעשי ידי אמו. רבנו היה צעיר מלא אהבת חיים וסקרנות עצומה לגבי עולם ומלואו. בשמחה האופיינית לו ביקש להכיר את העולם ולנסות כוחו בכל דבר שיש בו חידוש ועניין. בגלל התלהבותו הרבה מכל אשר ראה, לא רצה להתרכז בתחביב אחד, וכיוון שבדרך בעין בוחנת ובלב רגיש ומבין, לא היה תחום שנגע בו, שלא הפך בידיו להצלחה. חריפותו ורזיונות מחשבתו עמדו לו בחידונים הרבים שהשתתף בהם ולא אחת זכה במקומות הראשונים. בחידונים על ספר "תהילים", שהתקיימו בבית-הכנסת השכונתי, לא נמצא לו מתחרה על תואר האלוף, והוא זכה בו פעם אחר פעם. מקום חשוב בחייו תפסה אהבתו לאמנויות השונות. הוא היה חבר פעיל בתיאטרון העירוני של ירושלים והשתתף בכל ההצגות שהועלו שם באותה התקופה. הוא גם הרבה לכתוב שירי הגות ומחשבה ועשה עבודות ריתוך וחיטוי אומונתית במתכות שונות. בידי משפחתו נותר גם אוסף גדול מציוריו, בשמן ובעיפרון. לאחר סיום לימודיו התיכוניים, החל עובד בבית החרושת "פרג", במקצוע המכניקה העדינה. רבנו היה ספורטאי מצטיין, גם כחבר בקבוצת ההיאבקות של "הפועל" וגם כמשתתף פעיל בפעולות הספורט והגדנ"ע, שנערכו במסגרת מועדון הנוער הקהילתי של שכונת קטמון. בעבור זמן החל מתעניין בספורט הרכיבה ועסק בו עד לגירסו לצה"ל.

ראובן גויס לצה"ל בתחילת נובמבר 1972 והתנדב לחיל הרגלים. לאחר הטירונות נשלח לקורס סיורים, שבסיומו התנדב לשרת כסיירת "אגוז". מפקדיו מעידים עליו, שהיה בעל רצון עז להצליח ואכן הגיע להישגים מצוינים כלוחם ביחידה המובחרת הזו. האופטימיות שלו וההומור השופע שלו כבשו את לב חבריו ליחידה. יכולתו לשמור על מצב רוח מרומם גם בתנאים הקשים ביותר, סיועה לרבים מחם לעבור את האימונים המפרכים. תמיד כאשר פגשו בו היה מוחיך. במלחמת יום הכיפורים השתתף ראובן עם יחידתו בקרבות הבלומה ברמת הגולן. ביום כ"ד בתשרי תשל"ד (22.10.1973), נפגע ונהרג באש ארטילריה סורית, שנורתה על יחידתו שהתחפרה בתל ענטר, לאחר שכבשה אותו מידי הסורים. ראובן הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בהר-הרצל. השאיר אחריו הורים, אחות ושני אחים. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל.

מפקדו הישיר כתב עליו: "הוא היה אחד מטובי הלוחמים ביחידה, חבר נאמן וידיד, שחיזק את המורל בכל מצב".

מקום מגוריו

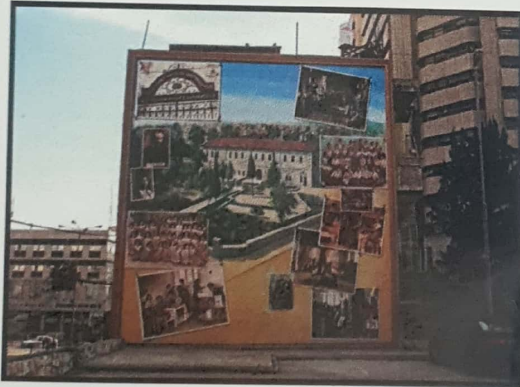
ביתו של ראובן ז"ל בהרצליה

בית הספר בו למד

ב-1862 החל הארגון לעסוק בחינוך ונוסד בית הספר הראשון במרוקו. פעולות החינוך התמקדו בעיקר באפריקה הצפונית ובמזרח התיכון. בית הספר אליאנס בירושלים נוסד בשנת 1882. הוא היה בית הספר המודרני הראשון בירושלים. מטרתו הייתה "תורה ומלאכה" - שילוב של לימודי דת והקניית מקצועות כמו חייטות, נגרות, סנדלרות ועוד, על מנת להעניק לתלמידים אפשרות להרוויח את לחמם ללא צורך להזדקק לכספי החלוקה. מנהליו הראשונים של בית הספר היה נסים בכר ו אברהם (אלברט) ענתבי. הרבנים האשכנזים התנגדו לבית הספר מחשש שהוא יפגע בחינוך החרדי וכך רוב תלמידיו היו מעדות הספרדים. בשנות ה-70 של המאה ה-20 נהרס בית הספר ובמקומו נבנה "בית כללי". מהמבנה המקורי נשאר שער הכניסה. בקרבת מקום הוקם קיר הנצחה גדול ובו תמונותיהם של נסים בכר ואלברט ענתבי, תמונות תלמידים ותמונה גדולה של המבנה המקורי של בית הספר. בשנת 1884 נוסד בית ספר כ"י"ח (אליאנס) בחיפה, הקיים עד היום במהלך השנים הוחלף מיקומו הפיזי מספר פעמים. בתחילת דרכו שפת ההוראה הייתה צרפתית ושימש כבית ספר מגילאי גן עד תיכון ואף כמרכז לקהילה. בשנת 1870 יסד כ"י"ח בהובלתו של קרל נטר את בית הספר החקלאי מקווה ישראל. בשנת 1912 היו באימפריה העות'מאנית 72 בתי ספר ובמרוקו 14 בתי ספר של כ"י"ח. גם בתוניס קיבלו את פני הארגון ופעילותו בחוס, אך במאה ה-20 החלו לראות את תוצאות פעילותו בעין רעה וקמה התנגדות לארגון.

בשנת 1890 נפתח בית ספר בעיר טריפולי שבלוב, ולאחר מספר שנים נפתחו עוד שני בתי ספר אך גם שם לא הצליח הארגון לצמוח. ייחודיותם של בתי הספר של כ"י"ח הייתה בכך שנלמדו בהם מקצועות כלליים (שאינם יהדות), נושאי לימוד שהיו חריגים על רקע בתי הספר היהודיים המסורתיים, וגם מלאכות שונות כדי להקנות לחניכיהם מקצוע ופרנסה. הממשלות תמכו בבתי הספר של כ"י"ח כל עוד רמתם של היהודים לא עולה על זו של המוסלמים. עם השנים, יהודי מרוקו, שבתחילה קיבלו את כ"י"ח בזרועות פתוחות, החלו להתנגד לבתי הספר וזאת בטענה שרמת המורים נמוכה ושבתאי הספר גורמים לחילון ולהתרחקות מהיהדות. למרות הוויכוח שהתגלע סביב החינוך בבתי הספר, תרומתה העיקרית של אליאנס במרוקו הייתה דווקא בניית הנהגה יהודית חזקה. הפעילות החינוכית כללה גם עזרה סוציאלית על מנת לשפר את תנאי החיים של התלמידים ומשפחותיהם.

בית הספר "אליאנס" בירושלים בו למד

פעילותו בשעות הפנאי של ראובן ז"ל

הנוער העובד והלומד (הנוע"ל) היא תנועת נוער שיסודותיה בתנועת הנוער העובד, שהוקמה ב-1924 בארץ ישראל על ידי בני נוער עובדים שהתאגדו על מנת להגן על עבודתם וזכויותיהם. "הנוער העובד" התמזגה (בשנת 1959) עם התנועה המאוחדת ליצירת "הנוער העובד והלומד" (חברי תנועות אלו היוו, בתקופה שלפני קום מדינת ישראל, כמחצית מחברי ההכשרות המגויסות לפלמ"ח). התנועה מהווה היום את מעגל החיים הצעיר של תנועת דרור ישראל.

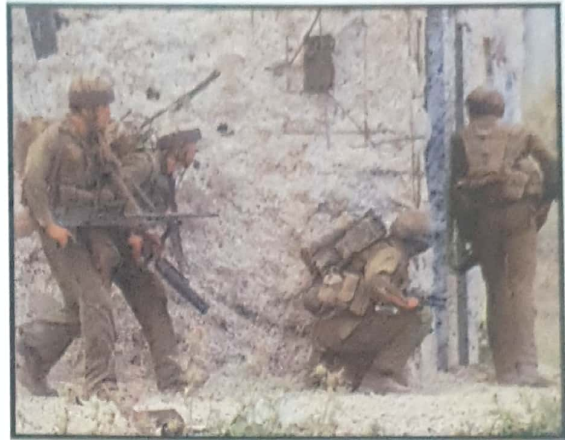
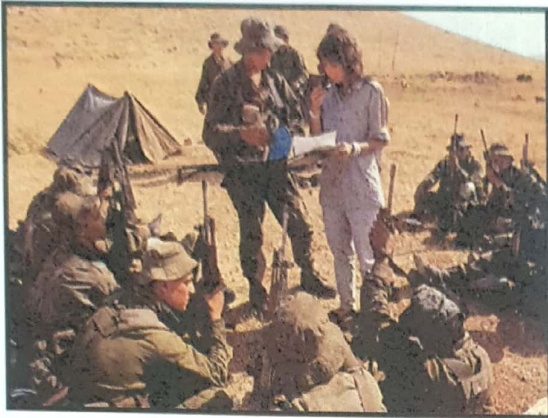
בתנועה כיום מאות סניפים, קנים ומועדונים בכל רחבי הארץ. בתנועה חברים עשרות אלפי חניכים. את חניכי התנועה ניתן לזהות על-פי החולצה הכחולה המסמלת את מעמד הפועלים העובד, והשרוך האדום המסמל את דם הפועלים והעמדות הסוציאליסטיות של התנועה. לנוער העובד והלומד תנועת-אחות בינלאומית הנקראת הבונים דרור, וכן קשרים הדוקים עם איגודים מקצועיים לנוער ותנועות וארגוני נוער סוציאליסטים ברחבי העולם. תנועת הנוער העובד והלומד פועלת במתכונת של פדרציה. היא מורכבת ממספר חלקים. התנועה חברה, יחד עם תנועות המחנות העולים במעגל תנועות הנוער הציוניות-חלוציות-מגשימות.

תנועת הנוער העובד והלומד בו היה פעיל

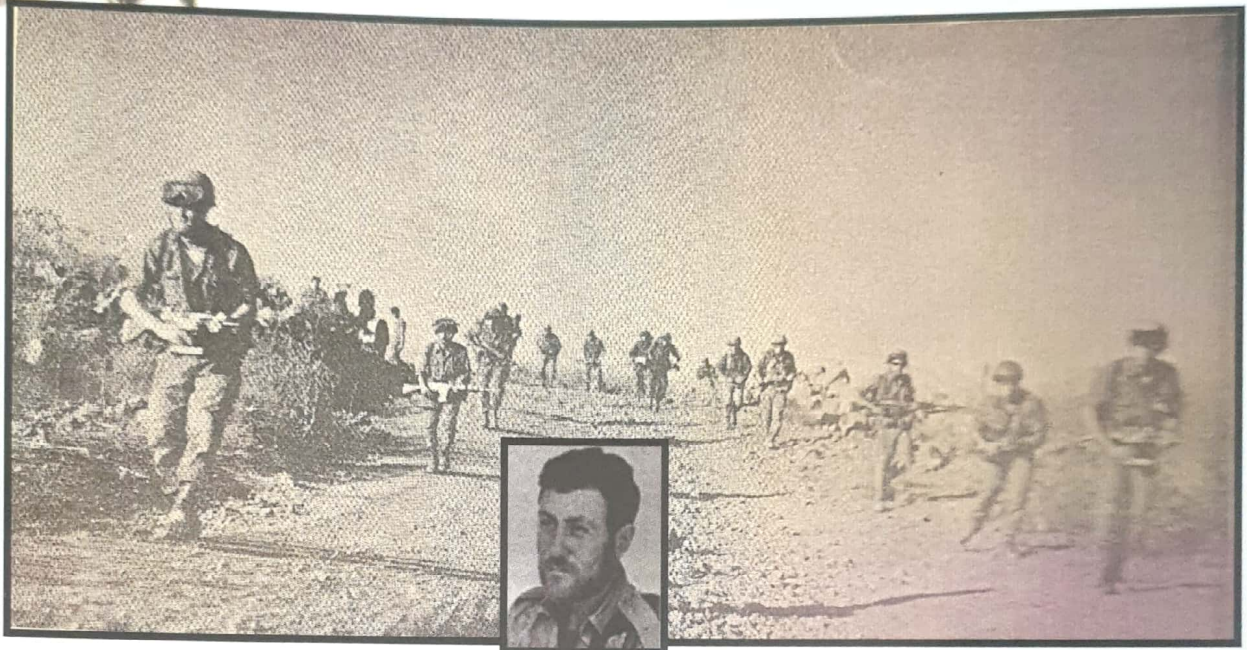

באימונים

פוליטי ראובן ז"ל

חיילי אגוז בעת אימון

סיירת אגוז

הפגזה בהתשה על תל ענטר בגזרה הסורית

קווי הפסקת האש בחזית הסורית, שנקבעו ביום 24 באוקטובר 1973, נתנו ביטוי נאמן להישגים הצבאיים של לוחמי גולני ופיקוד צפון בתום הקרבות.

צה"ל שלט בשטח של 500 קמ"ר ובכלל זה מוצבי החרמון ("מוצב בחרמון הסורי", "מוצב הפיתולים" ו"מוצב שיא החרמון" – בגובה של 2814 מ' מעל פני הים). במרבית שטחה של "המובלעת" נשען קו המוצבים החדש של שורת הרי געש [תל א-שמש, תל מרעי, תל ענטר ותל מסחרה], היה נוח להגנה, וכמעט לכל ארכו היה ללוחמי צה"ל יתרון טופוגרפי מלבד הקטע הדרומי מול גיזרת תל א-חרה, תל שהיה בידי הסורים.

לאחר מלחמת יום הכיפורים הפרו הסורים את הפסקת האש כמעט מידי יום, ומאמצע חודש מארס 1974 הפכו ההטרדות לתקריות אש רצופות, שלבשו אופי של מלחמת התשה.

הצבא הסורי הפעיל העיקר יחידות ארטילריה אך גם יחידות שריון וחיל רגלים. הפגזות תותחים ומרגמות הפכו לעניין שבשגרה, והמונחים "יום קרב", "כוננות ספיגה", "יציאות", "נפילות" וכיו"ב נכנסו לשימוש יום יומי באוצר המילים של חיילי גולני בזמן מלחמת ההתשה ב"מובלעת הסורית".

היחידה במלחמת יום הכיפורים

מלחמת יום הכיפורים תפסה את היחידה כשהיא
פזורה בכל גבולות הצפון וכבר בהפגזת הפתיחה
נפגעו מספר מלוחמיה בקוניטרה. במהלך הלחימה
השתתפה היחידה ברוב הקרבות ברמת הגולן החל
מטהור הרמה וכיבושה מחדש דרך קרבות הבקעה
אל "המובלעת" וההגנה עליה מול התקפות הנגד
במשך המלחמה וכלה בקרבות ההתשה שלאחריה,
ובמלחמה על שיא החרמון.

על היחידה

צריף קטן, שנים שלושה ג'יפים מזוודים, מספר נעליים אדומות וקומץ בחורים מתנדבים. אלה הוו את ה"חוליה" הצפונית- אותה חוליה שהפכה ברבות הימים לסיירת פיקוד צפון. סיירת "אגוז".

תפקידי החוליה הסתכמו באבטחת המוביל הארצי ובסיורים בודדים בגבול הצפון, אולם עם התגברות הפעילות החבלנית לאורך הגבול וגם התגברות הסכנה ביישובי הצפון כן רבו המשימות ומגוון הפעילויות שהוטלו על אותה יחידה שהלכה וגדלה מאותה "חוליה" ל"יחידה" ועד ל"פלוגה".

לוחמים נוספים ומתנדבים רבים החלו למלא את השורות, ה"צעירים" הפכו ל"ותיקים" ומסורת לוחמים החלה להתגבש ביחידה.

במלחמת ששת הימים השתפה היחידה בקרבות בגולן, עד כבוש קונטרה, ועם שוך הקרבות קבלה עליה היחידה את משימת אבטחת גבולות הצפון- ירדן סוריה ו- לבנון. עיקר פעולתה ועבודתה של היחידה היה בעבודות הביטחון השוטף בן המלחמות. לא קלים היו החיים השגרתיים בסיירת עיקר פעולתה בין המלחמות, כאשר בחוץ בעורף הרגשת שלום ובטחון ואילו כאן מלחמה יום יומית עם החום והקור עם מחבלים וצבא אויב ולפעמים עם היצר- זה הקורא לך עזוב, לך למרכז השתעשע ראה כולם עושים כך. שם אין מלחמה אין מתח אין חששות אין חברים "נופלים".

היו שלא עמדו בזה ונשרו אך אלה שנשארו הם היו התוך, חרך, והטעים, עם הקליפה הקשה של ה"אגוז". יחסי אחות וקשרי ידידות שהזמן לא יתירם נרקמו בין הלוחמים לבין עצמם ובינם לבין היחידה. קשרים שרק אנשי הסיירת יכלו להבינם ולחושם והם שהיוו את השלד שתמך וחיזק את ידיהם של הבחורים לעמוד בשגרה השוחקת של חיי היום יום.

מארבים מארבים ומארבים. בלילות החום של עמק הירדן ולילות הכפור בחרמון. מאות מארבים ללא תוצאות ורק לעיתים התקלות. ובכל מארב אתה חייב להיות ערני, מתוך "אולי דווקא היום יבואו..." שגרת תעסוקה שרק בודדים יכלו לעמוד בה ונוסף לכך סיורי בוקר מתוחים, אבטחת עובדים ומודדים ברמת- הגולן, מרדפים אחר המחבלים בסבך גבול הלבנון, שרק חיילי היחידה הכירו את השבילים ואפשרויות התנועה בו, שגרה שרק לאחר תקופה יכולת לראות את תוצאותיה- 8 מחבלים במלכיה, 4 מחבלים מדרום לקוניטרה, 5 מחבלים בסיור בוקר ליד קבוץ גשר, 3 מחבלים במרדף ליד חניתה ועוד ועוד מכפר רופין בדרום דרך פסגת החרמון בצפון ועד ראש הנקרה במערב.

אך בכך לא היה די- למרות אבידותיהם המשיכו המחבלים להציק ליישובי הצפון- ירי בזוקות על מנרה, אוטובוס הילדים באביבים, מוקשים דרך הירדן ומארבים לרכב של רמת מגשימים. היו אירועים של יום ולכן היה הכרח להעתיק את המלחמה אל בסיסיים במורדות הגלעד, בפתח- לנד ובכפרים שלאורך הגבול- לפגוע בהם בבתיהם ולמנוע מהם את היכולת להגיע לגבול ולהתבסס לאורכו.

כאן נקמת מסכת פעולות התגמול רבות ההעזה והקורבנות וכאן שוב הוכיחו חיילי הסיירת את יכולתם- פעולות מפורסמות כמו "עינתא", "כפר מאמ", "אל- חיאם", פשיטות משוריינות אל הפתח- לנד ואל דרום הליטני הן שיצרו את האמון והרגשת הביטחון אצל מפקדי הצבא שעדיף לשלוח את חיילי הסיירת, הם בוודאי יצליחו, הם אינם מאבדים את דרכם, הם מגיעים למטרה ומבצעים את המשימה ביעילות גם כאשר לא הכול פועל לפי

פוליטי ראובן ז"ל
1954-1973

אמא, אבא וכל השאר הפרויקט של צידן ריוכל

מילים: סמל ראובן פוליסו

מתוק: עוד מצט נהפוק לשיר

שהלילה תע והשמש מאירה
התדצי אמא מה לצנינו נראה?
עצים סביב, רמי צמרת אק חרוכי גלע
בתים גדולים סביב, אק הרוסים ודהווי צבצ
מהלך על הריסות אני, אמא
ותאמיני לי, אין כאן שום אסס ואין כאן כרח

לא סיפורים אנו כי מלאכתנו שחורה
תקצ השמש, תבוא עלטה
ואל ננום בבדנו ביטה.
כן אמא, זה חשוק, זה קשה וזה נורא.

בחיי שזה קשה, אק אני נשאר
אפרה האדמה ושחור האופק
וכחול השמים כאילו משתהה, והוא ממתין
ולא נועז, הוא לא נועז באופק השחור
פיניהם חלף, שום קשר וכל השאר.
וזה קשה מאוד, אק אני נשאר.
יש כאן גדר תיל ואחריה חרב שלופה,
אמא, אבא וכל השאר.

לא סיפורים אנו כי מלאכתנו שחורה
תקצ השמש, תבוא עלטה
ואל ננום בבדנו ביטה.
כן אמא, זה חשוק, זה קשה וזה נורא.

וכשהלילה תע והשמש מאירה
התדצי אמא מה לצנינו נראה?

